

РАДА

газета політична, економична і літературна
виходить щодня, окрім понеділків.

Рік третій.

Приймається передплата на рік 1908
на українську політичну, економичну і літературну газету
(рік видання третій)

РАДА,

яка виходить у Київі щодня, окрім понеділків і двох після свят, українською мовою по програмі звичайних великих політичних газет.

Напрямок газети непартійний демократично-поступовий.

Особливу увагу РАДА звертає на місцеве життя провінції.

Власні кореспонденти в столицях і по всіх значущих містах України.

РАДА має в Державній Думі і Державній Раді кореспондентів **ВЛАСНИХ**

НА РІК РОКОВІ ПЕРЕДПЛАТИНИ ОДЕРЖАТЬ

6 карб. **БЕЗПЛАТНО:**

Т. Шевченка „Кобзарь“

останнього нового повного видання під редакцією В. Доманицького, у яке входять новознайдені твори поета, що підігне не друковані.

Одергати „Кобзаря“ не тільки ті передплатники, які зразу заплатили всі гроші, а і ті рокові, що виплачують частками в строки, визначені в умовах передплати після останнього внеску.

Умови передплати в заголовку.

Адреса редакції і головної контори: у Києві, Велика Підвальна вул., д. 6, біля Золотих воріт. Телефон 1458.

Редактор М. Павловський.

Видавець Е. Чикаленко.

Городський театр. Дирекція С. В. Бринка.

На другій та третій неділі посту відбудуться гастролі відомої співачки (колоратурне soprano) **Віри Люце:** «Севільський цирюльник»—(Розіна), «Лакіз», «Риголетто»—(Джильда). «Травіата»—(Віолета). І відомого драматичного тенора **Августо Скампіні:** «Ліза»—(Радамес); «Гугемот»—(Ральф), «Трубадур»—(Маніріко). «Джоконда»—(Енцо). Білети продаються в касі театра кожний день з 10-го год. ранку до 2-ої год. дня і з 5-ої до 8-ої веч.

м-4-49

ГРАМОФОНИ

Тонами од 15 карб. до 100 карб. Грамофонні пластинки. Грамофон-фотографи. Платі і валик до них у великому виборі.

головне депо музичних струментів і нот

Г. І. ІНДРЖИШЕКА у Києві, Хрестецькій, 58.

Прейс-курант. безплатно.

гд-7-17

АКЦ. Т-ВО

Фабрика Віденської Меблі

ЯКОВА та ЙОСИПА КОН.

Головний склад для півд.-західн. краю

9, Миколаївська вул., 9.

Постійна виставка, готові кімнати, вся обстановка кватир.

Відділ: Подол, Братський монастир.

25-82-10

СТРАХОВАННЯ ЖИТТЯ
ЗАГАЛЬНОПРИСТУПНЕ
УІ-му ВЗАЄМНОМУ ТОВАРИСТВІ
СТРАХОВАННЯ ЖИТТЯ.

- Страхователі є діасні члени Т-ва.
- Тариф самі дешеві.
- Премії можна виплачувати частками помісячно.
- На той випадок, коли б трапилася припинка після двох літ, найбільш висуло і суди.
- На страж приймаються особи всіх професій без винятку.
- Прийом і без медичного свідоцтва.

ЗАРЯД КІЇВСЬКОГО ОКРУГУ.

ПРОІЗНА, 12. 24-102-4 ТЕЛЕФОН 1898.

З поводу законопроекта про
українську мову в народніх
школах.

Тижнів три тому вже, здається, буде, як побратим д. Т. Ф., відомого «гонителя» українства, що іноді гаряче до достоту «гонитель» його, тільки вже не в «Кієвлянині», а в «Новому Времені», професор д. Філевич в разі опозиції отрібівши про крізис українства. Як на найпершу і найпевнішу ознаку цього крізису він вказав на те, що в третій Думі й сліду не лишилося по тому українству, що проявлювалося в першій і особливо в другій Думі. Способ міркування як показує, що розум в нього приєднаний зовсім не для науки, а для адміністрації: з його був би доб-

Адреса редакції і головної контори:
у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6,
біля Золотих воріт.

— Телефон редакції 1458. —

Телефон друкарні 1069.

Умови передплати на рік 1908.

на
1 рік
10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.

6. 5.70 5.20 4.75 4.25 3.75 3.25 2.75 2.25 1.75 1.25 65

Рокові передплатники можуть виплачувати передплату частками, в 2 строки: на 1 липн. 3 карб. і на 1 липн. 3 карб., в 3 строки: на 1 липн. 2 карб., на 1 липн. 2 карб., і на 1 липн. 2 карб.

За граничю: на рік 11 карб., на широку 5 карб.

50 к., на 3 міс: 2 карб. 75 к., на 1 міс. 1 карб.

Передплата приймається тільки з 1-го

числа кожного місяця.

За зміну адреси 30 коп.

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статі; більші статі, до друку неготові, переховуються і редакції З місяці і висилаються авторам із коштом, а дрібні замітки й дописи одразу знищуються.

Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

Умови друкування оповісток:

За рядок п'ятірку попереду тексту або за його місце платиться: за перший раз 40 коп., за другий 20 коп.

За рядок п'ятірку після тексту: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз

ступають від імені українського народу, тепер буде 21, значить, більше, ніж в по-передньому сеймі. Але сі посли так різко розділені на дві ворожі групи, що нічого не може їх з'единити. Ділити їх не тільки національне становище (що, очевидно, найважливіше), але крім того й політичні та соціальні погляди: українські посли демократи і опозиціонери, москово-фільські консерватори і союзники польської шляхти. Яке важче буде становище обох цих груп, видно хоч-би з того, що настав до такого примітивного виступу в сеймі, як внесення інтерпеліції («запроса»), не буде ні в одній, ні в другої групі самостійної сили, бо до цього треба підписів 15-ох послів, а тимчасом українська група складатиметься з 13-ох послів (до неї, крім національних демократів і радикалів, пристануть також, як є чутка, «безпартійні» Винничук і Кризовий, яких московофіли, особливо ж другого, лічили за своїх), а москово-фільська група з 8-ох послів. Інсерьємо знати, до якої групи підійде більше унітські епископи, бо прям. при їх помочі українська група могла б вносити самостійно інтерпеліції. Але в них союзник із-за їх клерикалізму і політичного та соціального консерватизму дуже малонадійний. Москво-фільські групи помогатимуть, особливо в протиукраїнських виступах, поляки, але таїк буде «вартість» той «помочь» для інтересів українського народу.

Загалом можна сподіватися, що польська сеймова більшість уживатиме москово-фільські як оруддя проти українських послів в їх боротьбі за інтереси нашого народу, а московофіли на все підуть, щоб тільки пошкодити ненавісним «українським сепаратистам».

Як відомо, од нового сейма всі вимагають, щоб він перевів виборчу реформу, якій була найважливішою виборчою реформою. Однакоміні оборони такою реформою будуть у ньому тільки українські посли, а проти них стоятимуть всі інші посолські групи, які то з національних причин, то крім того також з причин політичних та соціальних виступатимуть меншими або більшими ворогами загального, рівного, безпосереднього і тайного виборчого права. Найбільше ж ворогів у сеймі матиме принцип рівності виборчого права і особливо домагання тієї рівності для українського народу в порівнянні з народом польським.

Значить, новий сейм що-до загального політичного становища нічим не ріжниться од старого.

М. Лозинський.

Справостання. В першій частині цієї статі у виорваному числі трапилася прикра помилка: замість «маскованим народом» дімом «народом» надруковано «московським народом демократам».

Відгуки парламентського життя.

> «Світъ» повідомляє, що в неділю М. О. Хомякова принято в Царському Селі в приватній авдіції. Авдіція тяглася коло години. Хомяков повернувся з Царського Села з найкращими враженнями. В разом, між іншим, порушено було питання про найкорінніший розгляд бюджету. Єсть чутка, що в сferах ставляться прихильно до думки—розглядати бюджет частинами. Вчора Хомяков виїхав у свій маєток до першого марта.

> Крайні праві внесли четверте запитання про Фінляндію. В ньому говориться про неоднаковість військових повинностів і жертв у Фінляндії і Імперії.

> «Бирж. Від.» повідомляють, що польське коло Держ. Ради постановило обстоювати думський законопроект про польську мову в учительських семінаріях Холмщини.

В разі, коли решта членів Ради висловиться проти законопроекту, коло виступить із групою центру.

> «Россія» повідомляє, що проект відкремлення Холмщини вноситься в Раду міністрів, звідки його в марці буде передано в Думу.

> Законодавча комісія Державної Ради постановила запропонувати Думі утворити спільну комісію для обмежування тих проектів, які викличуть суперечки між палацами.

> Голіцин в кулуарах казав, що ліві октависти й більшість правих октавистів висловлюються проти виключення Колубакіна.

> Соц.-демократична фракція постановила голосувати проти реорганізації токійської місії в посольство. Мотив той, що соц.-дем. взагалі проти діяльності сучасної дипломатії.

> "Реч" повідомляє, що надалі звідомлення державного контролюра вже друкують тільки в одному примірнику, аби ніхто не міг знати його зміст.

> Міністерство народної освіти зараз розглядає законопроект про народний університет імені Шанявського в Москві. Як відомо, новий міністр Шварц взяв назад цей законопроект із Думи через пріципальну незгоду. Тепер, переглянувши вироблений міністрам Кауфманом законопроект, міністерство постановило покласти його "під сукно", поки не буде розвязано питання про загальну освіту в цілому.

> Департамент духовних справ чужоземних релігій вис в Думу законопроект про легалізацію релігії. Законопроект цей вимагає, щоб раніше було легалізовано саму релігію, а вже потім — грамоти або твори, належні до тієї релігії.

> Член Думи Колюбакін обіргав од зіянням саратовських присяжних адвокатів і їхніх помічників телеграму з висловом найглибшого спочуття з приводу відомого присуду в його справі.

> Відповідь митрополіта Антонія на промову голову церковної комісії Н. Львова не задоволила більшість послів-священиків і деяких не-духовних членів комісії. Вони вказують, що митр. Антоній не дав виразної відповіді, не висловився, чи бажає синод скликати церковний собор, чи не бажає. Поступові священики й інші члени церковної комісії постановили зібратися і обмірювати питання про спільну петіцію до Царя з проханням прискорити скликання церковного собору, без якого думській комісії майже неможливо працювати.

> В мусульманську фракцію пришло прохання од башкірів оренбурзької губ., щоб фракція дозволила Ім прислати в Петербург своїх представників для участі в нарадах по земельному питанню. Мусульманська фракція задоволила прохання башкірів і прохала Іх прислати до Петербургу повний матеріал про земельне питання в оренбурзький губернії.

В думських комісіях.

> Думська старовірська комісія, при участі тов. мін. внутр. справ і тов. обер-прокурора св. сіноду, ухвалила статті четверті й п'яту законопроекту про старовірів. В статті четвертій сказано, що будування церков, молитовних домів, монастирів то-що дозволяється старовірам губернаторами й градоначальниками, які визначають умови будування. Статті п'ята говорить про те, як подавати прохання на дозвіл.

> Думська комісія що до роспорядків постановила приняти до 1 квітня ту частину таврійського палацу, яку оддано під помешкання Думи.

> Друга думська бюджетна підкомісія вже розглянула роспис міністерства юстиції й затвердила його без змін.

> Думська бюджетна комісія зменшила намічену департаментом хліборобства асигновку на ремонт будинків на 30.877 карб. Остаточно на видатки цього департаменту призначено 5.799.161 карбованців замість 5.830.038 карб.

> Думська бюджетна комісія затвердила асигновку уряду на удержання съомого восьмого класів луцької жіночої гімназії.

> 26-го не могло відбутись засідання думської бюджетної комісії, бо не було кворума.

ПОРОСІ.

— Уряд і флот. Серед депутатів пішли поголоска, ніби урядові сфери порушіли силивати Державну Думу давати асігновку на флот. Морському міністрові сказано, щоб він поводився в Думі "на свій страх". От через віцо депутати Й сподіваються, що морське міністерство не обставатиме з своїм вимаганням. Депутати певні, що, коли Дума категорично зреуетися давати асігновку на воєнний флот, то в кабінеті міністрів стануться перемінні.

(Св. М.)

— Не вірає. Проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса не вірає. Не вжаючи на те, що рада міністрів уже раз одину його, він знов обмірюється в раді міністрів 9

марта. "Наши" Д. "росповідає, через віцо так сталося, що проект фон-Бендріха знає іде в раду міністрів. Думка заснувати експлуатаційний корпус для боротьби з залишнодорожніми страйками вийшла з "союзу русського народу". "Союз" навівже комплект людей для експлуатаційного корпуса, запрошуєчи йх листами. Рада міністрів розвіяла всі надії союзників. І ах президіум загально-російського з'їзда монархістів, вважаючи несправедливим те, що рада міністрів одину проект корпуса тоді, як самого фон-Бендріха не було на зборах, подала прохання, щоб раз обмірювано було цей проект. Монархисти мотивують своє прохання тим, що Бендріх діє нові пояснення, якими доведе потребу заснування експлуатаційного корпуса. В звязку з цим прошаха чутка про можливу отставку міністра діялів Шауфуса. На думку міністра, організація експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "чув, що зараз московські октябрісти сягають за редакцію газети — "Голось Москви". Можливо, що газета стане. Октябрісти кажуть, що вона не тільки робить йхні партії великі збитки, а є и діскредітує їх. Більшість октябрістів та думських, що ця газета занадто ліва для них.

— Нова вигадка союзників. Головна рада "союзу русського народу" хоче клопотатися перед міністерством просвіти, щоб вони зовсім заборонили приймати єврейських дітей до середніх шкіл. Замісто цього "союз" радить дозволити тільки руским засновувати приватні школи для єврейських дітей в межах єврейської осілості. За цим відповіді.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

— Октябрісти і "Голось Москви". "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Дорого. Св. М. "довідалися, що за квартирою для загальних засіданнів Державної Ради за рік платиться 55.000 карбованців. Цього року Рада засідатиме найбільше 9 місяців, один раз на тиждень. І от вийде так, що кожне засідання стане казні в 1500 карб.

тамбовський, віленський — 310, нижньогородський, пермський, вятський — 440. Тільки на окраїнах дітей мерло значно менше. У Фінляндії, наприклад, — 127 душ (на тиску), а в естонській та курляндській губ., по 163. Разом же в самій тільки таїландській губ. від 163 душ. (на тиску).

— У петербурзькій духовній семінарії з належністю до загальноросійської семінарії включено 4 учнів 5 класу та 1 з шостого. Знайдено, як сповіщають "Св. М.", товарицькі бібліотеки та сконфісковані семінарські часописи. Кажуть, що мають включити ще 30 семінаристів, причетних до семінарської організації.

— У нишинській семінарії "Русь" пише, що в синод прислано повідомлення

о відміркувати в раді міністрів 9

марта. "Наши" Д. "показали, що проект фон-Бендріха про заснування експлуатаційного корпуса приведе зараз, що тиши на залишних дорогах, до нового заколоту, бо в корпусі будуть союзники, а залишнодорожники страшно їх ненавидять. І от Шауфус, не маючи охоти бачити таке лихо, заявив 21 февраля голові ради міністрів, що піде в отставку того самого дня, коли буде ухвалено проект.

— Вислання. Студент Термесес, що сидить зараз в лук'янівській тюрмі, висилается на 3 роки в вологодську губ., його обвинюють в належності до партиї с.р.

— Конфіскація. 25 февраля ввечері поліція конфіскувала в "польській друкарні" 323 примірники польського збірника "Jednodnička", видання

Друге місце з боку доходності займають банки. Полтавський земельний банк мав 1.814.143 карб. прибутку й видав в дівіденд 18 проц., одеськ. унічний банк—приб. 242.660 карб., дів. 10 проц.

На третьому місці стоять гірничі підприємства. З них „півд.-рос. металург. т.—во“ мало 1.963.738 карб. прибутку, а в дівіденд видало 10 проц.; т.—во черкаськ. цахов. заводу—приб. 72.329 карб., дів.—10 проц.; т.—во півд.-рос. кам'яно-угіль. пром.—приб. 148.750 карб.; таганрогськ. металург. т.—во—приб. 665.349 карб.; київськ. т.—во „Ва. А. Долинській“—приб. 19.534 карб., дів.—9,15 проц.; т.—во заводі „Гартман“—приб. 1.404.855 карб., дів. 8 проц.; т.—во „М. Гельферих-Саде“—приб. 154.101 карб., дів. 8 проц.; франц. т.—во для добування солі в кам. вугіля на Вікрапі—приб. 865.440 франц.; грязо-дандр. нафт. т.—во—приб. 26.343 карб.; т.—во руччанських копальнь—приб. 38.938 карб.; т.—во для торгівлі мінер. паливом Довечк. бас.—приб. 15.326 карб.; француз. т.—во макітовськ. копальні—приб. 90.971 фр.; рос.-дон. т.—во кам'яновуг. пром.—приб. 449.665 карб., дів.—5 проц.; т.—во „Грушевський антрацит“—приб. 141.007 карб. дів.—5 проц.; фастівськ. завод „Ф. Брандт“—приб. 26.343 карб., дів. 4 проц.

Нарешті, не малі прибуток дають й ріжків інші акціонерні спілки. Так, бельг. т.—во одеськ. конки мало приб. 1.375.997 фр., а дівід—8,75 фр.; півд.-рос. т.—во для виробу й продажу солі та інш. хіміч. пром.—приб. 568.066 карб. дів. 10 проц.; київськ. т.—во гостинні „Континенталь“—приб. 34.652 карб.; бельг. т.—во „Довецькі шкільні заводи в Сабуриніві“—приб. 132.872 карб.; т.—во одеськ. бровару—приб. 88.077, дів. 3,22 проц.; півд.-рос. т.—во для торгівлі продуктами животноводства—приб. 56.755 карб., дів. 8 проц.; бахмутськ. т.—во мукомольні—приб. 20.577 карб., бельг. т.—во зеркальних заводів на Вікрапі—дів. 8 проц.; друге парах. т.—во Дніпро його праток.—приб. 53.402 карб.; т.—во бахмутськ. бровару—приб. 30.018 карб., дів. 2,8 проц.

Становище цукроварів лівобережної України. Задніпрянські цукровари в цього року опинилися в дуже ліхому становищі. При бракові широко розвиненої спекулятивної діяльності, яка з давніх часів привлася на київські та інших ринках правобережної України, цукровари Укр. лівобереж. не мають спроможності використувати всі вигоди свого становища для конкуренції з піском правобережних цукроварень на ринках внутрішньої Росії й східних країв. В результаті, дуже жвава й рузвіда спекуляція, при допомозі обмінів, комбінацій, таріфів станов. і т. вищ. заходів, винесла агаданих цукроварів з багатьох рівнів. Опинивши при таких умовах з самими рафінериами, які купують пісок з дебельного для переробки, пісочники Volen-polens мусіли продавати Ім європейський продукт. А що продаж на півдні цього періоду був уже зарадо невідімим, то більшість пісочників вважає крамашком продавати свій продукт, хоча й значно дешевше, в руки банків. Із умов останньої категорії треба зазначити рідків на лівобережній Україні продаж чукахівським заводом русським банків 60.000 пуд. на іюнь—юль по 4 карб. з приставкою до ст. Охтирка півд. залишили.

З'їзд земельних власників в південно-західному краї.

25 февраля в Київі, в дворянській залі, одбувся краєвий з'їзд „союза землевласників та землемісцевъ юго-западного края“.

Одкрив з'їзд секретарь спілки Ю. Л. Давидов.

В презідіум вибрали записками: за голову обрано проф. Г. Е. Рейна, за товариша

якою страшною зневагою озиваються оті його теорії на жінці, що ніби то повинна бути невільницею на забавку, спільніцею само-но-полової сфери життя, без права однакової участі в інших сферах. „Ми з тобою ще ні разу не балакали, як това-риш... Все.., фе, тільки тіло одне“ (стр. 41)—говорить Анна Миронові. „Душам нашим не сплестись—відповідає той“, будь метеликом і досить з тебе на перший раз. А хочеш душі сплести—потопчи своє „ї“, зречись усіх думок своїх, очистись од старої „шакаралупи“ в публічному домі і тоді... що ж тоді? Чи не скаже Мирон того самого іншому метеликові з жіночим обличчям або чи не вигадає нівих мітарств гришні душі, що скотята сплестись з його душою?.. Коли хочете, в отому публічному домі, що Мирон ставить доконешною умовою для поєднання душ, можна очачи символ усього того занепаду морального, що являється наслідком Миронових теорій про кохання, того страшного пониження і потоптання слабшого полу, яке він справді пропонує й яке взважається подавати, як щось нове в людських відносинах. Он якою ціною здобувається кохання на зразок гарних метеликів, он якою дорогою воно приходить. Мирон заблудився, не на ту стежку втралив і вона довела його тільки до публічного дому, як до найкращого „чистилища“ старих гріхів людських. I він вірить, що „великі широкі шаблі“, „велике, широке життя“, „велика ціль життя“ і навіть життя, що він має з собою. Кінець-кінець Мирон таки зважився і „послав смерть“ своїй матері.

Мирон Антонович (теж встаючи). Чого я скажу? Ну скажі сам: хіба ми не робимо з тобою дікого страшного безглуздя? Хіба ми не мучимо нашу матір, хіба ми ємо мучимо себе? І воїм'я чого ж це? Воїм'я чого ж це, я тебе питати?

Лука Антонович. Значить?

Мирон Антонович (твірно, злістно). Значить, ми самі повинні посадити її смерть!

Лука Антонович (шопотом, дико). Убити рідну матір?

Мирон Антонович. Діло не в словах. (стор. 54).

Надто оце „діло не в словах“ характерне. Певне, не в словах, бо вчинок не зробиться країном, коли замість „убить“ скажати: „послати (!) її смерть“, як каже спершу Мирон. Очевидно, цей надто одважний чоловік і сам ще бойтися спершу вимовити справжнє слово і, ховаючи, як струас голову в пісок, свою думку за дипломатичним виразом, викрутиться тільки своєю вітчизною, що треба, мовляв, бути чесним з собою. Кінець-кінець Мирон таки зважився і „послав смерть“ своїй матері.

І знов, як бачимо, цей новий чоловік вертається назад, у такі нетрі та пущину, які ми можемо доглядіти тільки перед світом людської свідомості, і знов його шаблі так далеко в старовину сягають, що мети, справді таки можна скла-

тишів голові—кн. Р. В. Сангушка Й проф. В. Е. Чернова і за секретарів—Ю. Л. Давидова Й Врублевського.

На вранішньому засіданні з'їзду першого дня було всього 68 членів. Міркували спершу про заявлення своєї спілки, діяльність І, про страхування од всяких нецизивних випадків. Між іншим дуже жваві й гарячі дебати викликали питання про заведення земства в південно-західному краї—на Київщині, Волині Й Підлі.

Найцікавішу промову в цій справі сказав ген. Заботін, який єдиним португуном для цілої Росії в даний момент визнає та, що як можна швидше ступти на дорогу, яку показав сам Царь в акті 17 жовтня, —на дорогу широких реформ. Але на цю промову схвилювали проф. Чернов та одніві, що гурткують та, що є наше. (Оллески). Оратр кінчає свою довгу промову проханням до представників правителства з'ясувати справжнє становище справ на Д. Сході після портмутської угоди та конвенції 18 жовтня. (Після промови довгі й гучні оплески).

Вище міністерства закордонних справ, яке має ще „чимало архізмів у всьому своєму укладові“ Завзначивши далі, що Дума повинна бути особливо чутливу до питання про Далекій Схід, Гучков звертає увагу на те, якими швидкими кроками Йде там економічне й політичне зовокування Манджурії і дея-яких частин Китаю з боку Японії. При такому стані річей дуже було б важко з'ясувати справи Далекого Сходу. Ми не повинні шукати там собі реваншу, але мусимо зберегти те, що є наше. (Оллески). Оратр кінчає свою довгу промову проханням до представників правителства з'ясувати справжнє становище справ на Д. Сході після портмутської угоди та конвенції 18 жовтня. (Після промови довгі й гучні оплески).

Державна Рада.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляє про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

Приймається без обмірювання законопроект про суми податку в городах на нерухоме майно.

Далі обмірюється законопроект про допомогу людності, що потерпіла од не-вражання в 1907 році. Докладчик Тімірязов і далі Зінов'єв зазначають, що в законопроекті не точно встановлено потребу суму асигновки, але згождаються законопроект приняти. Далі виступає Піхно. Він маже не вносити нічого нового і пропонує аналогичну формулу перехода до чергових справ.

Начальник головного управління по правах місцевого господарства, Гербел, пояснюючи, через що міністерський законопроект не досягне точний, заявляє, що доконче потрібна нова система про-довольчої справи.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, що ухвалені Радою Й затворені Царем.

ПЕТЕРБУРГ, 27. Засідання розпочинається в 2 год. 15 хв. Предсідателю Акимов. Секретарі повідомляють про та законопроект, щ

инш. З Київ німецька оперетка пойде в Румунію. Далі в цьому театрі єсть думка поставити кілька опереток за участю оперних співаків. Маються відбутись спектаклі нової драми, влаштовані артисткою А. Пасхаловою.

В театрі „Грамотності“ постом та величодними святками гримиме товариство „руських драм. арт.“ під діреクцією артистки В. Богарне. Режисерами будуть: Н. Савінов та Б. Базаров. Трупа така: артистки—Богарне, Бакланова, Букреєва, Веймарн, Волинська, Гаршина, Кізіна, Коллен І., Коллен ІІ, Лестрадова, Михайлова, Рахманова, Рогозіна, Россіна, Чекеруль-Куш, Шелестова та інші; артисти: Борисов, Вересанов, Григорьев, Дабіло, Максимов, Молотов, Монко, Незнамов, Орлов-Чукінин, Петросян, Рибаков, Соколов, Смурский, Чубатов, Яковлев та інші.

В театрі Крамського од з до 8 марта будуть гастролі польської драматичної трупки за участю відомого польського артиста Казіміра Камінського.

В театрі „Бергонье“ чергуватимуться фарси з опереткою.

— Бенефіс Кропивницького, 24 февраля остання вистава трупки Л. Сабінії в Харькові була бенефісом гастро-льора Марка Лукича Кропивницького, який виступив у п'єсі „Доки сонце зійде“ в двох ролях: поміщиця Воронова та шевця Хворути. Таких оваций, які зробили славетному корифею публіка, що заповнила ввесі театр, Харьков давно не бачив. Од трупі Юому піднесено вінок та адресу, прочитану на сцені. Взагалі всі три гастролі Марка Лукича зробили харьківцям, як пише „Южн. Кр.“, велику художню вітху.

— Шевченків вечір на селі. 22 февраля в церковно-парахіяльній школі хутора Нижній-Іржавець, лубенського пов. (на Полтавщині) відбувся вечір пам'яті Т. Шевченка. Декламували й співали на вечір переважно учні школи; на дітей і на дорослих вечір зробив велике враження.

— Аматорська вистава в Дербенті. Гурток українців залізничородових служб щаст. Дербент не що-давно улаштував у дербентськім „Общественномъ Собрании“ під орудою д-ки Бурба український спектакль. Було виставлено драму Суходольського „Хвара“. Вистава одбулася добре і глядачі, яких була повна зала, зосталися нею дуже задоволені. Чистий прибуток пішов на ко-ристь незаможних учнів дербентської жіночої гімназії.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

М. ВОРОНІЖ (на Чернігівщині). Труси арешти у нас не спиняються. Цими днями арештовано селян О. Чайку, С. Зіму, В. Пілдісного, М. Чайку і вчителя школи грамоти П. Чайку. Останні двоє родичі колишньому депутатові І. Тарасенку. Торік вислано з губернії їх рідного брата Г. Чайку. Ніхто не знає, в чому їх обвиняють.

Зроблено трус у молодої лівчини єврейки, але нічого не знайдено.

Слідство про вбивство стражниками на веселі Я. Тарасенко (про це в „Раді“ співіщало раніше) веде становий. Убивці стражники несуть свої службові обовязки.

С. КОЗІЛІВКА, сосницького повіту (на Чернігівщині). Останніми часами у нас здійснені переселення селян в Сібір (в Амурську область). Незабаром мають вийти з нашого села 46 семейств. Пересялються переважно люди заможні—власники 10—20 десятин землі. Пробували їх більші ді-які селяни найти зашта в Сібірі, але проїздивши останні копії та послуживши там батраками, мусили вертатися додому.

Що ж, добрідю, що там дають землі по 15 десятин на чоловічу душу, лісу на хату. Хіба без грошей зробиш що-небудь. Бішься, бішься, як риба об лід, та й повертаєш долому. А тут голод, холод...

В сусідніх селах помічаєш те ж саме з'явіще.

С. КАМЯНКА, липовецького повіту (на Ківщині). Оскільки тепер люде наликані експропріаціями й нападами, показує такий факт. Недавно наш поміщик Іхав о 8 год. вечора з ст. „Липовець“ у Камянку. По дорозі згадував його друга підвіда й звідти починають кликати його по імені та просить стати на часок. Поміщик звелів фурманові гнати коні що сили; задня підвіда теж стала доганяти. Чоловік, що сидів на задній підвіді, назавжди привиском одного приятеля поміщика; але сей, недовірюючи, почав стріляти в револьвером. Виявилося, що страшний „експропріатор“ був дійсно приятель поміщика, економ з села Троші д. Затварницький. Хоч його поміщик й поранив (лемко), але вони, яко приятелі, не захотіли робити з цього випадку „діла“. Тільки посміялись, і поміщик пообіцяв бути на другий раз обережнішим.

УМАНСЬКИЙ ПОВІТ (на Ківщині). В році 1907 заячківська сільська громада виселила по приговору трьох селян: Макара Кіфоренка, Федора Ревінка і Артема Гнатюка. Але вони швидко повернулися з заслання і оселилися в с. Комарівці, гайсинського повіту (на Поділлі), всього за 5 верств від Заячківки. Через велику близькість до рідного села, вони що-разу навідаються до своїх сімейств, що залишилися в Заячківці, загрожують громаді всіма лихами та нещастями. І цим вони нанесли переляк на всю околицю.

пошкодив аї на крихотку „благородству“ ні „заль соборія“, ні тих, хто був там. А було там крім земляків багато й московського обивательства, що збурив послухати українських пісень і в співах хору, і в виконанні артистів.

Найбільші овациї з сторони слухачів одібрали І. Алчевський та Прядкіна, коли вони виступали чи в дуетах, чи у соло самостійно, чи в композиціях Лисенка („ широку долину“, „Ой не світи, місяченьку“), чи Гр. Алчевського („Чого мені тяжко?“), чи Степового („Дивилося сонце“). Не мало привітів й. кн. Дулово, коли вона проспівала „Хусточку“ з проводом вілончелі. Великий хор дівочий і парубочий (коло 200 голосів) робив гарне враження силою звука і як бі не отріхи у темпах (напр. в кантаті „Бьють пороги“), то можна було думати, що концерт цей не в Москві, а десь у Київі, або в Одесі, бо звісно „Закувала та сива зозула“ викликала ті ж самі овациї, як і завжди на Вікраді. Найприємніше було ще й те, що учась у цьому українському вечорі приймав і наш талановитий поет Олесь, який читав свої оригінальні поеми з настрою поезії з тим ширим сердечним запалом, який одірявши його од інших наших письменників.

Хоч у кулуарах і залах, де весь час був великий натовп народу, і балакалося, що програма вечора була урізана, але не замінно було, щоб хто-небудь незадоволений: так з'єднали спів і вірш усіх у одному переконанні, що й музика, і поезія українська—не аби-що. На ликах не тільки українців, а і сторінкою публіки, яка може не все розуміла з тексту пісень і віршів, не видко було втім або скучи, як то бував на звичайніх маслянинчих вечірках того ж сорту. І треба подякувати нашим артистам імператорської опери та іншим виконавцям, що вони серйозно віднеслися до того вечора, який упорядкували з належним до того старанням. Думалось вже після цього справді артистичного вечора, що може недалеко й ти часи, коли зтуртуються й ціла опера або концертна постійна трупа українська в додаток до драматичних труп, що стали вже на широкі шляхи розповсюдження спеціально-українського художнього хисту.

О. Русов.

С. ЯБЛОНОВКА (ківськ. пов.). Наше село розлялось на низині по-нарічкою Бучою. Селян що-року мають од цього великі збитки: вілту, під час великих дощів, вода пусєгородину, але особливо скрутно буває на весні, коли піде снігова вода з полів, бо вона вся в річку біжить через село. В давнину роки, щоб захистити свої будівлі, наші селяни зробили подекуди рівчики для води поза селом, і школи справді було менш. А ось років більше коло нашого села пройшла колія кін'їв-к. залізниці, і тоді всі стоки було засачено, окрім двох, по яких вода стікає в село. Громада зверталася в управління південнозах. залізниці, щоб захистити їх від біди, спустивши воду куди інше, —так приде який-небудь чиновник в маєтку, коли вже селяні облагодяться од біди, обдивиться, та й рішає, що школі нема ніякої і одводити воду нема потреби. З тим і ще. Це весни сподіваються такої води, якої й не запам'ятують, бо від біди, обдивиться, та й рішає, що школі нема ніякої і одводити воду нема потреби. З тим і ще. Це весни сподіваються такої води, якої й не запам'ятують, бо від біди, обдивиться, та й рішає, що школі нема ніякої і одводити воду нема потреби.

М. КИТАЙГОРОД, кобиляцького пов.

(на Полтавщині). В кобиляцькому повіті є всього тільки дві потребительські крамниці, це залежить від недбалості нашої інтелігенції. Взяти, наприклад, хоч би м. Китаїгород, містечко здорове: з церкви 4 школи; про пекучу потребу завести в містечку таку крамницю вже давно чути балакли. Але нема енергійного чоловіка, який взяв бы на себе цю справу, хоч, здається, й особливої енергії для цього не треба. Через цю недбалість і наше сільсько-господарське товариство померло, не принесши ніякої користі; заведено було опітне поле, але все посіяне на Юому погнило.

Листування редакції.

М. СРІБЛЯНКОМУ. Питання, порушене Вами в статті „Чи не спроможемося“, редакція вважає неясним і через те статті цей не буде друковані.

Д. ГАМАЛІЙ. Допис Ваш через „незалежність“ не пішло.

Д. Г. ПОДАЛОВУ. 1) Відозва до літів не буде надрукованою; 2) для пропозиції на хуторі і по окрестах треба Вам здобути од місцевого справника докази тому чоловіків, що має іх продавати; 3) кар. на попільні могили Т. Шевченка достали.

Д. Н. ЕРОМІЄВУ. Як що Ви конче хочете, щоб було зроблено, наддрукуючи Помішку, то редакція згадає наддрукувати „Кобзаря“.

С. Н. БОВАРЕЗУ. Брайловському. „Кобзар“ розглядається посилкою, а на залізничні станції посилок не приймають. Просимо і просимо передплатників, що додержують „Раду“ на залізничні станції, подавати адресу найближчої поштової станції, щоб можна було вислати „Кобзаря“.

Календарні відомості.

Четверг, 29 февраля. (Піст). Пр. Василія Сопівія, Марини, іч. Нестора.

Сх. сон. 6 год. 22хв., зах. сон. 5 год. 59 хв.

Редактор І. Павловський.

Видавець Є. Чикаленко.

Оповістки.

ВИННО-ГАСТРОНОМІЧН. МАГАЗИН

Фундуклієвська, під

„Р. К. Зірінг“, гост. „Ермітажъ“, 26,

подає до відомості, що одержав представництво на усікі чужі

звісні і російські вина

Ц. ГІНАНД,

найпершої фірми г. Одеси.

Магазин пропонує різноманітні самі свіжі продукти. Прейс-курант при бажанні дурно. Д. д. торговці мають складу.

■ Вина інших фірм розпродажаються з

опустом в 40%. 25-11-1

ЕЛЕКТРОТЕХНИК Е. Д. Замірайло, Дмитровська 9, кв. 26. 5-79-6

КОНКУРС.

Згідно з ухвалою од дні 11 лютого 1908 р. п. ст. Головний Відділ Товариства „Просвіта“ у Львові, оголосив отом конкурсом на усадку управителя садівничої школи в Малованю (нині Томача).

До обов'язків управителя цієї школи належать: 1) Управа садівничої школи і навчальній залізниці; 2) Ведення школи овочевих дерев на просторі 25—30 моргів і 3) заряд цілого закладу.

Платин і ширші відомості при умові.

Важко, щоб кандидат візьмав бу з вашою співальною освітою. При рівності всіх інших привмет, першість матимуть ті кандидати, що знають українську мову в слові й писмі.

При згадці про згоду заняття означено посаду треба подати ось які документи: 1) мелетреку хресту на доказ віку; 2) свідоцтво спеціальних наук і відбутого практики; 3) життєпис (cūplicis vitæ) і 4) приближні вимоги кандидата. Все це треба заслати до Головного Відділу Товариства „Просвіта“ у Львові (Ринок, ч. 10) найдальше до 25 марта 1908 р. п. ст.

За Головний Відділ Товариства „Просвіта“ Петро Гончарський. Др. Іван Брик. Голова. Секретар.

3—90—4

Кіївська Громадська Бібліотека (КІЇВСКАЯ ОБЩЕСТВЕННАЯ БІБЛІОТЕКА)

Хрестатик, 5 (у дворі).

З середини січня (января) 1908 р. одчинено

„Український Одділ“.

Одержаноються журнали і газети з України Російської, Галичини, Буковин